

8-38546

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ,
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ І
ім. М. І. Пирогова
БІБЛІОТЕКА!

МОЛОДИЙ МЕДИК

№1, березень 2015 р.

Результати реформи медичної галузі стануть відчутними вже за рік

**Фінансову автономію лікарням та університетам і цікаві пропозиції студентам
медичних вишів пообіцяв Міністр охорони здоров'я**

За десять років охорона здоров'я в Україні стане страховою, лікарні отримають фінансову незалежність, їх персонал працюватиме виключно за відкритим контрактом, фармацевтичний ринок стане прозорим, підтримуючи власного виробника ліків, а Міністерство охорони здоров'я значно скоротить свої контролюючі функції, надавши автономію й медичним вишам. Таким є основні кроки розробленої за участі МОЗ стратегії розвитку охорони здоров'я України. Ця стратегія була представлена та обговорена 27 січня у Вінницькому медичному університеті ім. М.І. Пирогова на зустрічі Міністра охорони здоров'я Олександра Квіташвілі із медичною, науково-педагогічною спільнотою, представниками студентства, громадських організацій та профспілкових об'єднань Вінниччини.

Наша область стала другою після Дніпропетровської, куди Міністр завітав із візитом, знайомлячись, у тому числі - і з ходом впровадження медичної реформи. Цю реформу, на думку пана Квіташвілі, потрібно розширювати на всю Україну:

В управлінні охороною здоров'я повинна бути спадковість, без неї системи не побудуєш, - сказав Міністр, - у пілотних проєктів є хороші моменти, і області, де вони були впроваджені, зробили великий крок вперед, який іншим регіонам тільки прийдесться пройти.

На думку Міністра, 70% переполю на шляху до створення реформованої медицини у пілотних областях вже подолано: населення розмежоване територіально, створена ланка первинної допомоги, яка також буде удосконалюватись, відбулось розмежування вторинної та третинної ланок. - Необхідні лише гідне фінансування та впровадження

контролю якості медичних послуг, правильний розподіл сервісів за їх географією, - сказав пан Квіташвілі.

Основними принципами, покладеними у роботу оновленої системи організації охорони здоров'я, стануть географічна доступність допомоги різних рівнів у всіх регіонах України та міграція грошей услід за пацієнтом. Буде спрощена система фінансової звітності та процедура ліцензування, яке, на думку спеціалістів, повинне стати декларативним: ліцензуючи свою діяльність, лікар та заклад зобов'язуються надавати якісні послуги.

Як галузь економіки, за словами члена робочої групи МОЗ з реформування медицини Олега Петренка, медицина може давати до 40% ВВП. Тому лікарні та головних лікарів, на думку очільника Міністерства охорони здоров'я, потрібно навчити заробляти гроші.

Для нас головне - надати максимальну можливість лікарням отримувати дохід з різних джерел фінансування, - сказав Міністр.

Страхова медицина не є панацеєю у вирішенні нагальних проблем:

- Страхова медицина в Україні буде, проте страховка є одним із механізмів фінансування галузі, і вона не може бути обов'язковою, принаймні, на нинішньому етапі, коли відбувається перехід від радянської системи охорони здоров'я до іншої - сказав пан Квіташвілі. - Адже як можна впроваджувати закон про обов'язкове страхування, не маючи нормальної системи закладів та послуг, які надаються у системі охорони здоров'я?

Результати перших кроків реформи, на думку Міністра, споживачі повинні побачити вже до кінця цього року. Відповідний пакет законів робоча група при МОЗ готує до подання на найближчу сесію Верховної Ради.

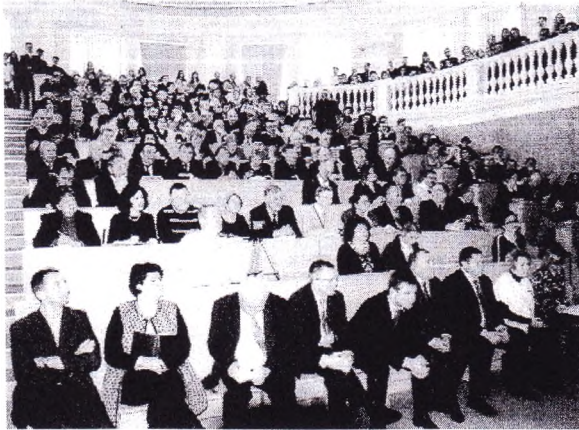
Закінчення на 2 стор.

Результати реформи медичної галузі стануть відчутними вже за рік.

Закінчення. Початок на 1 стор.

Закони стосуватимуться зміни фінансової системи та інфраструктури лікарень, залучення грошей приватних компаній на розвиток мережі лікувальних закладів. Зміну показників якості життя, за якими Україна пасе задніх у світі, можна бути відчутти за 5-6 років.

Нові умови праці приблизно через цей час отримають і нішіні першокурсники медичних вишів. Їх, за прикладом Грузії, можуть зробити приватними підприємцями, надавши індивідуальні гранти тим, хто погодиться розвивати медичну інфраструктуру у сільській місцевості. Буде переглянута і система розподілу, який, на думку урядовця, не повинен бути примусовим.

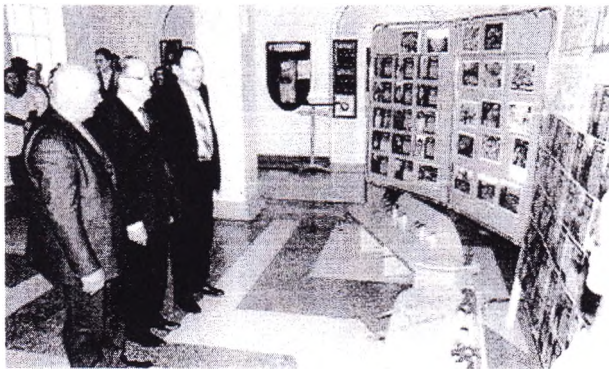

Оцінюючи майбутнє медичних університетів України, Міністр наголосив на невід'ємності навчання від клінічної практики, для покращення якої буде розвиватись мережа уні-

верситетських клінік. Я був вражений побаченим в університеті під час екскурсії: корпусом, що був побудований за університетський кошт, технологіями та комп'ютерними класами, які тут працюють, - сказав пан Квіташвілі. - Це хороший приклад того, коли держава не повинна заважати розвиватись, вона повинна не втручатись у діяльність закладу та надати можливість людям заробляти гроші своїм розумом, вкладати їх у інфраструктуру, а не забирати зароблені кошти. Чим більше держава робитиме такі речі, тим краще розвиватимуться медицина та медична освіта.

Вікторія Родінкова

Вшанування подвигу

19 лютого 2015 року з нагоди річниці Революції Гідності на майдані та вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні в університеті відбувся багатолюдний ревієм на їх честь за участю ректорату, професорсько-викладацького складу, співробітників і майбутніх лікарів, який розпочався хвилюючим мовчанням.

З розміщених на стендах портретів з коротким описом життя кожного з загиблих Героїв Небесної Сотні на учасників ревієму дивились ті, хто поринув у вічність та зробив неоцінений внесок в краще майбутнє України.

Переглядаючи відеоматеріали учасники ревієму ще раз усвідомили, що волевиявлення народу на майдані стало початком нового періоду

в історії України, гідності її народу.

Глибоко в душі присутніх на ревіємі запали слова прочитаних студентами віршів про Героїв майдану та з'явилися сльози на очах від прослуханих на їх честь пісень.

По закінченні ревієму студенти були учасниками міжвузівського маршу та віче, присвяченому пам'яті Небесної Сотні і річниці Гідності.

Студентське самоврядування очолив третьокурсник

11 березня студенти Вінницького національного медичного університету переобрали голову свого самоврядування. Відбулося це під час конференції, на яку було делеговано 259 чоловік: представники академгруп, наукового студентського товариства, профкому, гуртожитків, а також старости потоків та курсів, гуртків художньої самодіяльності та спортивних секцій.

Про свою діяльність за два роки каденції прозвітував вже колишній голова самоврядування Сергій Костріков, студент шостого курсу медичного факультету №1.

- Головною метою нашої роботи було активізувати студентів до роботи у самоврядуванні, налаштувати конструктивний діалог між студентами та керівництвом вузу. Думаю, нам це вдалося, - зазначив він.

Серед основних досягнень Сергій Костріков назвав створення комітету з волонтерства і доброчинності, який опікується знедоленими дітьми. Члени комітету регулярно відвідують дві школи-інтернати,

Прибузьку та Самгородську. Також за час його головування були створені культурно-масовий комітет, який займається проведенням різних заходів та залученням студентів до участі у заходах на міському рівні, та інтелектуальний клуб. А ще - комітет із зв'язків з громадськістю.

Наступником Сергія Кострікова став третьокурсник стоматологічного факультету Ярослав Вільютнік, за якого проголосували 107 учасників конференції.

Наразі він входить у курс справ, тож про плани та задуми розповідає стисло.

- Хочу зробити прозорий кабінет, на кшталт Прозорого офісу у міській раді.

Щоб це була кімната для усіх студентів, де кожен бажачий міг, наприклад, безкоштовно роздрукувати необхідні матеріали або просто випити чаю, - каже Ярослав.

Серед головних завдань студентського самоврядування він називає розвиток науки, співпрацю із зарубіжними організаціями та участь в міжнародних проектах:

- Наукові конференції мають проходити максимально якісно, так, щоб усі університети брали з нас приклад. У нас багато конференцій проходить на гарному рівні, але хотілося б, щоб він був найвищий.

На запитання, чи встигне

Ярослав Вільютнік - член Асоціації студентів-стоматологів України і мріє створити аналогічну структуру на місцевому рівні

він здійснити усі задуми, адже відтепер голову студентського самоврядування обирають лише на рік, Ярослав відповідає так:

- Я буду робити усе, щоб люди мені довіряли і хотіли бачити мене на цій посаді і наступного року.

Катерина Баркалова.

«Молодому медику» 55!

Час плине швидко, і те, що вчора здавалось сьогоднішнім, сьогодні вже стає історією. Так і «Молодий медик» непомітно розміняв ще десяток років і 24 березня відсвяткував своє 55-річчя. Він був трибуною і рупором, партійним органом, який цензурувався перед друком, і просто газетою, що розповідала про життя та навчальні й трудові будні студентів та викладачів Вінницького медичного інституту та університету.

Проте, у сучасну еру Інтернету та демократії газети також змінюють своє обличчя та формат, і сьогодні «Молодий медик» затребуваний не лише як друкований, а й як електронний орган інформації, новини з якого періодично з'являються на сайті ВНМУ.

Пропонуємо екскурс по сторінках ювілярки і, сподіваємось, на фото студентів себе впізнають й нинішні викладачі нашого університету. Історію створення та роботи газети у її перші роки ми відновили, у тому числі, з перших вуст, і тим цінніші такі свідчення з кожним роком. Бажаємо «Молодому медику» залишатись молодим та енергійним у будь-який вік і у будь-якому форматі ще багато років!

Вікторія Родінкова, головний редактор «ММ» 2000-2015 рр.

А починалось все так...

Перший номер «Молодого медика» побачив світ 24 березня 1960 року

Як згадував його перший головний редактор, професор Я. Пішель, «наприкінці 50-років минулого сторіччя Вінницький медичний інститут ім. М.І. Пирогова успішно крокував у напрямку післявоєнного відродження та подальшого розвитку. Була зміцнена учбово-матеріальна база вузу, збільшена кількість місць в студентському гуртожитку, завершувалась підготовча робота до відкриття педіатричного факультету.

Саме в цей період інститут одержав дозвіл друкувати власну газету. Одержати такий дозвіл у ту пору було нелегко. Проте на початку 1960 року усі перешкоди було подолано. Редактором призначили мене, відповідальним секретарем - Михайла Роя.

Нам належало сформувати кореспондентський актив. Оскільки випуск першого номера газети було заплановано на березень 1960 року, годі було гаяти час і ми вирішили залучити до справи актив редколегії інститутської та курсових стінних газет. Проте на зустрічі з ними наголосили, що працювати доведеться у іншому фор-

маті та більш відповідально.

Згідно з вимогами того часу, газета мала висвітлювати не тільки інститутське життя, а й надавати інформацію що робиться в місті, області, країні, і при тому залишатись ідеологічно витриманою.

Інформації з життя професорсько-викладацького та студентського колективів не бракувало. Наближення «Хрущовської відлиги» та героїчний дрейф четвірки у складі Анатолія Крюковського з Турбова Вінницької області та його друзів дозволили подати цікавий матеріал. Зокрема, і про поїздку Хрущова у Париж на чолі радянської делегації. Він поїхав разом з дружиною та іншими членами сім'ї, що раніше не робилося. Захопливі відгуки про героїв-дрейфурантів були об'єднані під заголовком «Привіт героям!». В рубриці «Наш календар» йшлося про великого вченого-мікробіолога В.А. Хавкіна.

Редакційна передова «Твоя газета» закликала читачів активно співробітничати з газетою. Трохи важче було з численними поздоровленнями, які

надійшли на ім'я новонародженого. Довелося їх поділити, так би мовити, на внутрішні і зовнішні. Внутрішні - це від стінних газет, зовнішні - це від поважних організацій та друкованих засобів масової інформації.

Щодо перших вихід знайшов викладач кафедри гістології П. Шамрай, до речі, автор заголовка газети. Він запропонував подати матеріал у вигляді

малюнка. Дійсно, це разом з віршем В. Берка вийшло економно і гарно. Звісно, зовнішні привітання були викладені текстом.

У створенні першого номера «ММ», крім редактора та відповідального секретаря, брали участь проф. Т. Лобова, д.м.н. В. Паньова та інші співробітники інституту, а також 14 студентів. Фото забезпечили К. Токар та Ю. Людвінський».

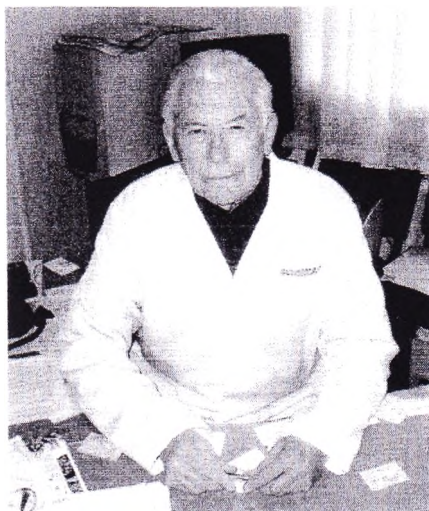
Смольський Леонід Павлович,

заступник декана медичного факультету №1, куратор «Молодого медика»

Моє знайомство із «Молодим медиком» розпочалося, коли я прийшов на роботу до Вінницького медичного університету. Це було у 1962 році, і працював я асистентом кафедри нормальної анатомії. Мене та нинішнього декана стоматологічного факультету Тамару Тимофіївну Постоловську залучили до роботи в агітпункті, який тоді діяв в інституті. Однією з форм роботи з мешканцями мікрорайону Слов'янка був вихід до жителів (а тоді майже весь мікрорайон був забудований приватними будинками) із демонстрацією різноманітних фільмів. І разом з тим ходили агітатори. В основному це були співробітники медуніверситету, представники кафедри суспільних наук, які вважалися позаштатними лекторами колишнього обкому партії. Всі виходи до населення висвічувалися у «Молодому медику», і одного разу до мене звернулися, аби написати про такий вихід.

Тоді існувала редакційна рада газети, до її складу входили студенти, мене туди залучили... А повна назва газети була «Орган ректорату, партійної організації і профспілкового комітету Вінницького державного медичного інституту». В університеті в ті часи існувала велика партійна організація на правах райкому, а роботу цієї організації координував партійний комітет університету. І коли мене обрали до парткому, то у складі парткому мені доручили відповідати за пресу. Тоді, крім «Молодого медика», який виходив щотижня на двох аркушах формату А4, кожен курс видавав свою стінгазету.

Як усі газети на той час, перед виходом у тираж «Молодий медик» проходив цензуру. Цензор знаходився у редакції «Вінницької правди», і обов'язково ставив відмітку про проходження цензури. Як правило, якихось претензій цензор

до нас не мав, і я не пам'ятаю випадка, щоб газету зняли з друку. Номер зробили - віднесли на цензуру - хвилиночку - цензор проглядав, і після цього вже друкували в обласній типографії.

В ті роки газета обов'язково висвітлювала, як студенти працювали на сільгоспроботах та у студентських будівельних загонах. Вони їздили будувати житло для тих, хто освоював багатства Сибіру та Півночі. На ці поїздки був великий конкурс, бо це була можливість непогано заробити, хоча праця була важкою.

Різноманіття у студентське життя вносили традиційні вересневі поїздки на сільгоспроботи у колгоспи та радгоспи Вінницької області. Працювали за харч, жили у школах чи клубах. Матеріали про ці поїздки дуже широко висвітлювалися в «Молодому медику». А ще такі поїздки дуже швидко показували хто є хто із студентів, хто чого вартий...

Ще одна тема статей у «Молодому медику» - демонстрації на 1 травня 7 листопада, у яких обов'язково брали

участь наші студенти. Напередодні на засіданні парткому до кожного курсу доводили, скільки людей має бути на демонстрації, яка має бути атрибутика, і призначалися люди, які персонально відповідали за цю атрибутику, тобто вони повинні були не просто пронести її, а й цілою після демонстрації доставлять до пункту збору...

Писали також про конкурси на кращу кімнату в гуртожитку. Була рубрика «Спорт» - висвітлювалися змагання і т.п. А ще був період, коли студенти будували один з гуртожитків. Працювали зранку, а у другу зміну навчалися. Взагалі про трудове навчання студентів писали багато.

Багато писали і про те, як проходила практика студентів. Її організацією багато років займався нинішній заступник декана доцент Валерій Петрович Пархонюк. Він об'їздив бази практики - а це Вінницька, Хмельницька та Житомирська області, а потім «Молодий медик» друкував матеріали про цю практику.

І вже давня традиція - висвітлення роботи приймальної комісії. Щороку правилам вступу присвячується цілий номер газети. Публікують у ньому і всю іншу інформацію, яка потрібна абітурієнтам.

І щороку в газеті висвітлювалися матеріали про посвяту в студенти. Ми друкували репортажі про цю посвяту. До речі, «Молодий медик» став родоначальником традиції запрошувати на участь у посвяті акторів театру ім. Садовського, які виступають в образах Миколи Пирогова, Данила Заболотного та Гіппократа. А ще за ініціативи «Молодого медика» останні роки у церемонії посвяту бере участь керуючий Вінницькою єпархією Митрополит Вінницький і Барський Симеон, колишній студент нашого університету.

Олена Віталіївна Сслеико,
доктор медичних наук,
професор кафедри внутрішніх хвороб №2

«Молодий медик» - це роки моєї молодості. Це той друкований орган, який ілюстрував усе, що відбувалося в нашому студентському житті. Сьогодні є величезна кількість мас-медіа, газет, журналів, телеканалів. А наприкінці 80-х - початку 90-х років друковані видання були лише державні, тому «Молодий медик» звеличував нас, ми пишалися нашим вузом ще й тому, що в нього є власна газета. Тут були статті і про життя в країні, і про життя у Вінниці і, звичайно, про життя інституту - вони були більш популярні. Уявіть, як було цікаво, коли друкували статтю або про тебе, або яку ти сам написав. І я теж писала. На першому, другому, третьому курсах - про життя студентів, про вікторини, які й до сьогодні проводять кафедри нормальної фізіології, патанатомії... Сьогодні вони називаються шоу, але тоді було не менш весело та креативно, а може, гумор навіть більш тонкий був та інтелігентний. Писав «Молодий медик» і про наші здобутки на теренах будівельних загонів, допомоги сільському господарству. А з четвертого курсу я очолювала студентське наукове товариство і обов'язково писала про його життя, про щорічні наукові студентські конференції. Вони збирали багато-багато студентів з усіх куточків Радянського Союзу. У 1990 році ми приймали близько 250 учасників. Якути, прибалти, казахи, Іркутськ, Томськ... Ми заводили собі друзів, а потім вони ставали друзями наших друзів...

Про поїздки туристичні писали - тоді було більше можливостей мандрувати - ділилися враженнями...

А ще «Молодий медик» друкував вірші, оповідання, гуморески, які писали студенти. Пам'ятаю, у 90-му році була дуже дотепна гумореска «Фармакологічна суперечка» про те, хто краший: камфора чи аспірин?... А виграла суперечку стара скрипуча грілка.

Сьогодні «Молодий медик» залишається цікавим джерелом інформації про життя вузу, про життя студентів та роботу кафедр, і хоча сама я статті вже не пишу, але діяльність моєї кафедри, моїх студентів «Молодий медик» висвітлює, і мені це надзвичайно приємно.

Бібліотека ВМУ поповнює сучасні фонди

Співробітники храму книги закликають приносити до них нові видання

Акція «Подаруй бібліотеці сучасну книгу» стартувала 20 березня у бібліотеці Вінницького національного медичного університету. Збір книжок, що вийшли друком у останні 5 років, триватиме до 20 вересня.

- Книга може бути будь-якою: науковою, навчальною, навіть художньою. Найголовніше, щоб вона була сучасною, - говорить заступник директора бібліотеки ВМУ Майя Ігорівна Мельник.

Літні канікули не вплинуть на ефективність акції, адже це - тільки перший її етап, приурочений до Всеукраїнського дня бібліотек, який відмічається 30 вересня. Якщо збір книг буде вдалим, акцію можуть продовжити до 20 лютого, Всесвітнього дня дарування книг. Підводячи підсумки кожного з етапів, найактивніших добродіїв бібліотека планує відмітити пам'ятними призами у різних номінаціях. Щоб залучити до акції якомога більше учасників, для студентів-іноземців об'яву розмістили англійською мовою.

- Іноземці також дарують книжки, але дуже мало, - говорить заступник директора бібліотеки.

Проте, зусиллями бібліотечних працівників, з того часу, як в університеті з'явилися англomовні студенти, активний бібліотечний фонд іноземної літератури збільшився до 13000 екземплярів.

Якщо серед подарованих видань знайдуться англomовні періодичні видання, вони поповнять зведений покажчик іноземної літератури, що знаходиться у фондах бібліотек України. Цей покажчик оновлюється щороку і розрахований на науковців, які шукають статті за змістом своїх досліджень. Якщо потрібне видання є у бібліотеці іншого міста, вчений може замовити копію або скановану копію - потрібної йому статті.

Принести до бібліотеки ВМУ можна і художню книжку, аби лише вона була видана у останні роки:

- У нас є дуже багато читачів, і студентів, і викладачів, які користуються художнім абонементом, - говорить Майя Ігорівна. - Проте, там література застаріла. Часто викладачі, які у цілому є активнішими у сенсі дарування книг, купують, приносять і дарують нам книжки: сучасний читач хоче легкої, необтяжливої книжки.

Навіть якщо подарована вами книга не вписується до формату університетської бібліотеки, її обіцяють дати раду:

- Ми передамо такі книги до інших бібліотек, зокрема, до лікарень. Там лежать пацієнти, які також хочуть читати книжки, - розповіла Майя Ігорівна.

- Ми вже домовились із бібліотекою лікарні імені Ющенка щодо передачі книг їм.

До нового формату роботи із літературою, що запроваджується в університетській бібліотеці, належить і акція, яку умовно можна назвати: «Прочитай - передай іншому!» Для неї у бібліотеці облаштували стелаж. На ньому читачі можуть залишити свої власні книжки, які вони вже прочитали, для інших, спраглих до читання користувачів бібліотеки. Прочитавши, книгу потрібно повернути на стелаж - щоб із нею міг ознайомитись і хтось інший. Такі видання, за словами Майї Ігорівни, будуть знаходитись у бібліотеці у вільному доступі, і обліковуватись не будуть.

Вікторія Родінкова

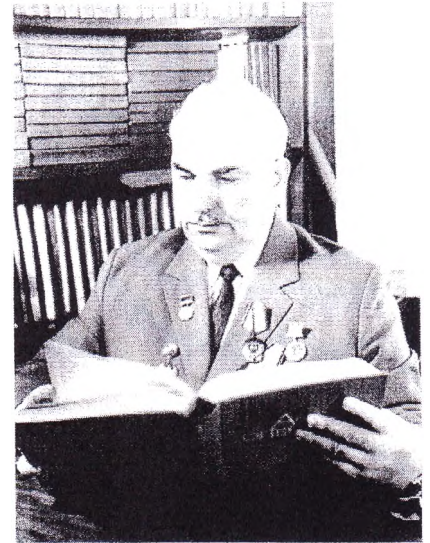
Життя і доля Север'яна Белканія

77 листопада минулого року учаснику антифашистського підпілля в роки Другої світової війни, заслуженому лікарю УРСР, доценту Вінницького медичного інституту ім. М.І. Пирогова, почесному громадянину міста Вінниці Север'яну Павловичу Белканія мало б виповнитись 100 років.

Моє знайомство з цією легендарною людиною відбулося в далекому 1984 році, коли я збирав матеріали для музею почесних громадян міста. Саме Север'ян Белканія відкривав його першу (травень 1985 р.) й другу (червень 1995 р) експозиції. Чим краще я пізнавав Север'яна Павловича, тим більше захоплювався його непростим життям, тією мужністю з якою він долав виклики долі.

Народився Север'ян Белканія у гірському селищі Отобай у багатодітній грузинській родині. Рано усвідомив своє життєве призначення: робити

всюди лежали поранені. В місцевій школі, нашвидкуруч облаштували операційну, у якій Север'ян Белканія по 12 - 15 годин на добу, оперував, перев'язував, обробляв рани. Місцеві жителі допомагали як могли. Але лікар розумів; довго залишатися в селі небезпечно - у будь - яку мить можуть нагрянути фашисти. Що чекатиме радянський шпиталь було зрозуміло. Та й не впоратись одному з такою кількістю поранених. Положення здавалось безвихідним, і все ж рішення було знайдено: перевезти хворих до Києва. Розрахунок був на

добро людям, - і тому свідомо обрав професію лікаря. У 1941 році закінчив Тбіліський медичний інститут. Випуск в інституті співпав з початком війни на території СРСР. Одночасно з дипломом молодий лікар отримав повістку до військкомату.

З перших днів війни Север'ян Белканія у діючій армії. В боях під Києвом 284 стрілецька дивізія, у якій він служив лікарем медсанбату, потрапила в оточення. Спроби масового прориву не мали успіху. Тоді вирішили пробиватися до своїх величкими групами. До однієї з них приєднався і молодий хірург.

Одного разу на узліссі бійці зустріли жінку. Вона розповіла, що мешкає в селі Великі Крупелі, що німців в селі немає, а є поранені червоноармійці, які потребують лікарської допомоги. І Север'ян Белканія, отримавши дозвіл старшого групи, пішов до села. Жахлива картина відкрилась лікареві. У хатах - в коридорах, маленьких кухнях та кімнатах - по-

те, що німцям й на думку не спаде, що хтось зважиться вести червоноармійців до окупованого міста. Крім того, там легше дістати необхідні медикаменти, можливо, знайдуться медсестри і лікарі.

Белканія починає готувати шпиталь до евакуації. Перш за все, на вигадані прізвища переписує історії захворювання: «поранений під час обстрілу села», «поранений осколком від вибуху бомби». Спалили військове обмундирування, поранених переодягли у цивільну одягу, яку надали селяни. Дістали підводи, поклали на них хворих, і похідний госпіталь вирушив у небезпечний путь.

Глухими лісовими дорогами, минаючи населенні пункти рухався цей незвичайний обоз. Коли його зупиняли німецькі патрулі, стрункий темноволосий чоловік спокійно пояснював: «Я - лікар. Село зазнало артобстрілу. Сотні поранених. Лікувати ніде. У Києві знайду лікарню, влаштую хворих...» Для підтвер-

дження цього показував медичні картки з «діагнозами».

Так, ризикуючи життям, молодий хірург дістався зі своїми підопічними до Києва. Госпіталь розмістили у приміщеннях протитуберкульозного та неврологічних інститутів. Працівники цих закладів всіляко допомагали Север'яну Белканія: діставали продукти і медикаменти; обробляли рани, виймали осколки... Ризикова на напружена праця тривала кілька місяців. Для тих, що видужували, випускали «перепустки додому». Люди пробиралися в ліси до партизанів, переходили лінію фронту і продовжували боротьбу з ворогом.

Залишатися в Києві стало небезпечно і в листопаді 1942 року Север'ян Белканія переїздить до Вінниці. Тут влаштовується до поліклініки. Згодом, разом з однодумцями, створює підпільну групу «Медик», до якої входять професори, лікарі і медсестри. Вони доставали і відправляли до партизанського загону медикаменти і перев'язочні матеріали, видавали довідки «про хвороби» тим, кому загрожувало насильницьке відправлення до Німеччини. Втікачів з фашистського полону розміщали по квартирах під чужими іменами.

Север'ян Белканія підтримує тісний зв'язок з партизанами. Його квартира стала місцем конспіративних зустрічей народних месників, а в березні 1944 року під час боїв за визволення міста від окупантів - шпиталем, у якому лікар - хірург врятував десятки життів.

Інформацію про патріотичну діяльність вінницьких медиків - підпільників, яких очолив Белканія, розміщено у другому томі видання «Українська РСР у Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу 1941 - 1945 рр.»

Після визволення Вінниці Север'ян Павлович Белканія - знову у діючій

Кафедрі патанатомії, судової медицини та права **80**

Однією із базових кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова є кафедра патологічної анатомії, судової медицини та права, історія якої нараховує 80 років.

армії. Служить хірургом і начальником стаціонара одного з військових підрозділів. В грудні 1945 року демобілізується в запас у званні капітана медичної служби.

Кілька років Север'ян Павлович працював лікарем у Києві. А в 1950 році був призначений на посаду головного хірурга, щойно відкритої вінницької залізничної лікарні. Сорок три роки свого життя він присвятив цьому медичному закладу, здійснив сотні операцій.

Практичну роботу хірурга С.П. Белканія поєднував з плідною науковою і видавничою діяльністю у Вінницькому медичному інституті ім. М.І. Пирогова. Працював асистентом, а після захисту кандидатської дисертації, - доцентом кафедри загальної хірургії. Він автор 102 наукових праць, двадцяти восьми, запроваджених у практику, рацпропозицій. Сотням студентів і молодим лікарям передав свої знання і досвід, допоміг оволодіти майстерністю хірурга. Багато з них досягли значних висот в професії, стали докторами медицини, професорами, завідувачами кафедр і клінік.

Особливе місце в житті Север'яна Павловича Белканія займала сім'я. З Ганною Катувською він познайомився у Києві. Молоді люди покохали один одного і невдовзі одружилися. Ганна Еммануїлівна стала відданою дружиною, вірним другом та помічницею і в роки воєнного лихоліття, і в мирний час. Подружжя виховало прекрасних дітей: Ізольда стала лікарем, Юрій - професором, доктором медичних наук, Север'ян - інженером. Онуки теж медичні працівники.

Север'ян Павлович Белканія - заслужений лікар УРСР, почесний громадянин м. Вінниці, кавалер орденів війни СРСР проти фашистської Німеччини і Трудового Червоного Прапора, улюблений багатьох медалей.

Звичайно, розповісти у короткій газетній замальовці про життя такої особистості, як Север'ян Павлович Белканія, просто неможливо. На щастя, про лікаря - патріота написано чимало змістовних творів. Рекомендую читачеві документальні повісті Ю. Гальперіна «Совесть тисячі свідетелей», «В тылу врага», Д. Ортенберга «Время не властно», М. Гненного «Людя на добро», десятки журнальних та газетних публікацій.

Помер С.П. Белканія 12 квітня 1998 року. В одному з останніх інтерв'ю Север'ян Павлович сказав: «Понад 50 років я, грузин, живу хлібом, який вирощено на українській землі. Українці, вінничани стали моїми побратимами. Саме тут, на Україні, я реалізував своє життєве призначення. Щасливий тим, тп вірою і правдою служив ЛЮДЯМ

Пам'ять про С.П. Белканія жива в душах вінничан. її матеріальне втілення - барельєф, 20 листопада буде встановлено на будинку, у якому мешкав наш видатний земляк.

*Володимир Петров,
директор музею почесних громадян
м. Вінниці.*

Організована кафедра була у 1934 році практичним лікарем Миколою Опанасовичем Вакуленком. Він народився в 1890 році в м. Владикавказі, Терської губернії в сім'ї ветеринарного фельдшера. У 1909 році поступив на медичний факультет Київського університету, який закінчив в 1914 році. З 1914 по 1917 рік - прозектор в Київському клінічному госпіталі, за сумісництвом - завідувач кафедрою мікробіології у Вінницькому фармацевтичному інституті. З 1929 по 1941 рік - прозектор обласної лікарні ім. М. І. Пирогова та за сумісництвом завідувач кафедрою патологічної анатомії Вінницького патологічного інституту. У роки війни на окупованій території був прозектором обласної лікарні.

За неофіційними даними, напередодні і під час війни завідувачем кафедрою був професор Григорій Степанович Махулько-Горбацевич. Існує інформація, що в правління Петлюри він працював секретарем Центральної Ради, за що в радянські часи його вислали до Сибіру. Там він написав докторську дисертацію і отримав звання професора. Повернувшись на Україну і отримав кафедру патанатомії нашого інституту.

В роки окупації Вінниці Махулько-Горбацевич був другим заступником миського голови м. Вінниці. Він виступав проти угону молоді в Німеччину, а коли в обласному театрі над занавісом повісили великий портрет Гітлера і свастики, то разом з ними повісив портрет Т.Г. Шевченка і тризуб.

Г.С. Махулько-Горбацевич під час окупації брав активну участь у роботі Вінницького медичного інституту. Він говорив: «Де ще на Україні є медінститут крім Вінниці? Ніде!». Правда, проіснував заклад тільки з лютого по вересень 1942 р., і навчалися в ньому лише 30 студентів 5-го курсу. Всі вони успішно склали випускні іспити, хоча з поверненням радянської влади їм прийшлося перекладати державні іспити.

Після звільнення м. Вінниці 20 березня 1944 р. Г.С. Махулько-Порбацевича заарештували. Подальша доля його невідома.

З 1948 по 1949 докн касбедру

очолював доцент Павло Григорович Костенко, який народився в с. Резуненково Коломакського району Харківської області в сім'ї селянина-середняка. Закінчив в 1911 р. фельдшерсько-акушерську школу в м. Харкові. Попри травму і катаракту ока в 1916 р. був призваний в армію фельдшером, потрапив до німецького полону, де пробув до 1920 р. В 1923 р. П.Г. Костенко вступив до Харківського медичного інституту, який закінчив в 1929 році. Після закінчення аспірантури в 1932 р. був запрошений завідувачем патологоанатомічної лабораторії інституту офтальмології ім. проф. Гіршмана в м. Харкові, де пропрацював до вересня 1941 р.

В роки війни був головним лікарем 22-ої лікарні м. Харкова. Після закінчення війни виконував обов'язки завідувача кафедри Чернівецького медінституту, а в листопаді 1947 р. був обраний доцентом кафедри патологічної анатомії Вінницького медичного інституту.

У 1949 р. на посаду завідувача кафедри обирається доцент Микола Володимирович Константинович. Він народився в 1902 р. у Києві, в сім'ї лікаря. Після закінчення гімназії, в 1921-26 рр. навчався на медичному факультеті Київського університету. Отримавши диплом лікаря, з 1926 по 1941 рр. працював лікарем-лаборантом, лікарем-бактеріологом, асистентом, а потім доцентом кафедри патологічної анатомії в Києві, Мінську та Харкові.

В 1938 р. М.В.Константинович в 1-му Харківському медичному інституті захистив кандидатську дисертацію, а в 1940 р. отримав диплом доцента.

В роки Другої світової війни - начальник патологоанатомічного відділення евакогоспіталоу N=3329, потім патанатомічної лабораторії Третьої армії Південно-Західного фронту, після цього - начальник патанатомічної лабораторії Мінського військового округу, старший науковий співробітник легеневої патології АМН СРСР. З 1947 по 1949 рр. був завідувачем кафедри патологічної анатомії Харківського інституту вдосконалення лікарів.

Закінчення на 8 стос.

Кафедри патанатомії, судової медицини та права - 80

Закінчення. Початок на 7 стор.

Після смерті у 1964 році М.В. Константиновича на посаду завідуючого кафедрою обирається старший науковий співробітник Єлизавета Іванівна Маковська. Вона народилася в 1916 році в м. Пірятин, Полтавської губернії в сім'ї лікаря. Після закінчення з відзнакою медичного технікуму була прийнята в 1-ий Київський медичний інститут і в 1939 залишена в аспірантурі при кафедрі патологічної анатомії. В роки Другої світової війни служила лікарем-патологоанатомом армійської патологоанатомічної лабораторії, з часом начальником центрального лазарету і прозектур табору військовополонених.

Після війни Є.І. Маковська - патологоанатом НДІ ортопедії і травматології, а потім - завідувача патологоанатомічною лабораторією інституту переливання крові м. Києва. З 1953 по 1959 рр - старший науковий співробітник - патоморфолог інституту гігієни праці і профзахворювань, пізніше керівник пилової лабораторії і лабораторії канцерогенних речовин цього ж інституту. В 1959 році захистила докторську дисертацію, а у 1966 році стала професором. З 1987 до 1994 року кафедрою керував доцент Володимир Григорович Козлов, який народився в 1936 році в м. Псков, Росія. В 1954 році поступив на лікувальний факультет ВМІ. В 1960 році обирається асистентом кафедри патологічної анатомії, в 1975 - доцентом, а з 1987 року завідувачем кафедрою.

В.Г. Козлов з 1971 по 1976 рік знаходився в службовому відраженні на посаді доцента кафедри патології Замбійського університету і за сумісництвом прозектора в навчальному університетському госпіталі м. Лусака, а з 1980 по 1984 рік був радником ректора Кабульського медичного інституту, Афганістані.

В 1994 році виїхав на роботу до Африки, спочатку в Адіс-Абебський університет, Ефіопія, а потім до університету Мої, Кенія. На сьогоднішній донь на понсії

З 1994 по 2008 рік кафедрою очолював професор Віктор Васильович Біктиміров. Він народився в

1953 році на шахті «Червона зірка», Чистяківського району Донецької області в сім'ї робітника. Після закінчення середньої школи поступив на педіатричний факультет ВМІ ім. М.і. Пирогова, який закінчив з відзнакою в 1977 році. Був залишений в клінічній ординатурі, а згодом став асистентом кафедри патологічної анатомії цього ж інституту. З 1986 року - асистент, доцент курсу клінічної фармакології. В 1994 році обирається завідувачем кафедрою патологічної анатомії.

В.В. Біктиміров в 1994 році захистив докторську дисертацію, а у 2001 його було призначено проректором з лікувальної роботи ВМУ.

З 2001 р. на кафедрі почалось викладання нових навчальних дисциплін: судової медицини і правознавства, а кафедра була перейменована в кафедру патологічної анатомії, судової медицини та права.

З 2009 р. по сьогоднішній день завідувачем кафедри є Алла Олександрівна Гаврилюк, яка народилася 25 грудня 1968 року в м. Козятин, Вінницької області, де закінчила середню школу з золотою медаллю. Після закінчення в 1992 р. лікувального факультету Вінницького медичного університету ім. М.і.Пирогова і проходження інтернатури нетривалий час працювала старшим лаборантом і проходила магістратуру при кафедрі гістології нашого навчального закладу. З 2000 по 2002 рр. - аспірант, з 2003 р. асистент, з 01.12.2007-доценткафедри патологічної анатомії, судової медицини та права.

З 2010 р. наказом ректора Алла Олександрівна призначається виконуючою обов'язки завідувача кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права, 27.01.2012 р. згідно рішення Вченої Ради університету обирається на цю посаду терміном на сім років. З 2009 р. є секретарем Вченої Ради університету

В 2002 р. захистила кандидатську, а в 2013 р. - докторську дисертацію.

За час керування кафедрою А.О. Гаврилюк виконала велику кількість наукової та педагогічної роботи, робота студентських наукових гуртків (патологічної анатомії, судової медицини та права),

видаються методичні рекомендації, впроваджуються засади болонського процесу в навчальний процес, вдосконалюється лікувальна робота. Члени студентських наукових гуртків неодноразово стають переможцями республіканських олімпіад.

29 листопада 2013 р. на базі кафедри відбулася Всеукраїнська конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми патоморфології» присвячена пам'яті професора Віктора Васильовича Біктимірова.

Сьогодні співробітники кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права, яку очолює доктор медичних наук Гаврилюк Алла Олександрівна, - це переважно молоді, освічені викладачі. Майже всі мають кваліфікаційну категорію і виконують постійно зростаючий обсяг лікувальної роботи на базі МКЛШМД м. Вінниці. Всі є активними учасниками роботи ЛКК та КАК, що проводить Вінницьке обласне патологоанатомічне бюро. Між кафедрою, та Вінницьким обласним патологоанатомічним бюро і Вінницьким обласним бюро судово-медичної експертизи існують сприятливі взаємовідносини, закріплені колективними договорами. Досягненням кафедри є те, що всі молоді викладачі вільно володіють англійською мовою. Колектив кафедри багато працює і прагне, щоб рівень знань і можливостей як викладачів, так і студентів привносився до європейського. Умови для цього створює адміністрація університету.

Гаврилюк Алла Олександрівна - д.мед.н., доц., зав. кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права

Борейко Микола Романович - к.мед.н., доц. кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права

Рауцкієне Віра Тихонівна - к.мед.н., доц. кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права

Є гін гелнадія Олексійович - к.мед.н., доц. кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права.